

מה עושים 30 אלף תלמידי הגימנסיה שיצאו לחופשה, עם פרוץ שביתת המורים?

סינבאד המלח - מחנך הדור

מדוע צהובה קמנה תיארה הש-
כ בוע את מצב החינוך בארץ, כפי שלא
יכול היה לתארו שום דו"ח מיקצועי:
"לרגל שביתת בתי הספר התיכוניים",
נאמר במודעה, "יתקיימו החל מהיום 6.3.61
ובמשך כל ימי השביתה הצגות שחרית.
סרטי השבוע: חנית הקרב וסינבאד המלח."
המודעה הקטנה שחולקה על ידי בעלי
בתיקולנוע סמדר שבידורשלים, סימלה גם
את מצבו של ציבור בן שלושים אלף
תלמידים, שלא נותר לו אלא למצוא בילוי
מתאים לשעות הפנאי.

בעלי בתיקולנוע אומנם הריחו בעניין
עיסקה מסחרית מכניסה — אך הגורמים
האחרים למצבו של המורה התיכוני, לעור-
מת זאת, לא היו מרוצים ביותר מהמצב.
ואילו המורים התיכוניים עצמם היו עסיר
קים בסבך בעיות: השכר שהעיקר עליהם,
וביתר המאבקים הציבוריים שנחלו לשביתה.
לא היה קיים שום גורם קובע שהיה עלול
להתרשם מהתוצאות הצפויות.

פנאי עד לחיפה

תלמידי השמיניות היו היחידים ש-
התרגשו. הם התאספו, רטנו וכעסו על
השביתה, העלולה לגרום מסיכוייהם בבחי-
נות הבגרות הקרובות. אך הם לא התייצבו
נגד מוריהם.
קראו השבוע תלמידי השמיניות בבתי-
הספר בבירה, בגליל וידעת שהוצאו לרגל
השביתה: "אנו קוראים להמשכת הלימודים
בשמיניות ללא דיחוי ויחד עם זאת —
למציאת פיתרון מוצא ומידי לבעית המורים
השובתים".

הנהלת ארגון המורים התיכוניים קיבלה
משלחת של תלמידי השמיניות, חברי ההג-
לה קיבלו את טענות הנערים, אישרו ב-
אופן חדיפעמי את כינוסם של התלמידים
לכיתות על מנת לאפשר למורים להתחת-
בם תכנית לימודים לימי השביתה, לקראת
בחינות הבגרות.

חבריהם הצעירים של תלמידי השמיניות,
התלבו בבקיעה חשובה לא פחות: "מה
לעשות עם הזמן החופשי שבה, ככה
פיתאום?" חלקם הגדול קיבל ברצינות וב-
סיפוק את יוזמתם של בעלי בתיקולנוע.
אחרים ניסו למצוא לעצמם עיסוק במדר-
רובם הגדול עדיין לא התמצא דיו במצב
החדש. הם מצאו את עצמם לפתע, באמצע
האביב, בחופש גדול. החופש הגדול של
השביתה.

יעקב אורמן ולייבלה שטילמן, מגבעתיים,
תלמידי השישית והחמישית, היו עסוקים
מאוד בבוקרו של יום שני. הם מיהרו
להגיע לנהגיה: "אנחנו עומדים כבר יותר
משעתיים על הכביש ואיש מהנהגים לא

אוסף אותנו. מה יהיה?" שאלו.
ללייבלה לא היה מה לדאוג. היה לו פנאי
להגיע אפילו לחיפה. רק ליעקב היו סיבות
למה:
"אצלנו בבית הספר שובתים. לעת עתה
רק יום אחד: שביתת סולידריות. מחר אני
מוכרח להגיע בחזרה. אבל לא נורא. הם
צריכים להחליט, מחר, אם לשבות ממש או
לא."

כי לא כל המורים התיכוניים בארץ היו
מאוחדים בתביעתם להטבות בשכר. הסתדר
רות המורים, עם מזכירה, שלום לוי, ו-
בראש, התנגדה בכל תוקף לשביתה. אירגון
המורים התיכוניים, לעומת זאת, בו מאו-
גנים רוב המורים העליסודיים בארץ, הכריז
על השביתה, הפסיק בכך את הלימודים
הסדירים בסוג זה של בתיספר.

★ ★ ★

"בסוף אנו נירפק."

לרוב לא התעניינו התלמידים בסיבות
השביתה או בסיכויי הצלחתה. מה
שעניין אותם במשך הזמן שקדם לפרוץ
השביתה היה: ישבתו או לא ישבתו?

סיפר יוסי רובינשטיין, תלמיד שביעית
ביולוגיה, בתיכון עירוני ה' בתל-אביב: "לי
לא משנה כן שביתה או לא שביתה. אני
בטוח רק בדבר אחד: בסוף אנחנו נירפק
ונצטרך ללמוד במשך כל חופשת הפסח."

תלמידים אחרים היו פסימיים הרבה פחות
ממנו. הם לא התעמקו במיוחד בבעיות
העתיד הרחוק והלא-מושג. "פסח זה בעוד
הזמן זמן ובינתיים עושים חיים."

יוסף רייז ומשה גלר גרים ברמת-גן
ולומדים שם בגימנסיה דביר. בשבילם כבר
חיים ורמת-גן איננו מקום שדורע לעשות
חיים. מה עושים? לוקחים כל אחד את זוג
האופניים ויוצאים לתל-אביב לחפש את החב-
ריה ולצחוק מהם.

בעצם אין צורך להרחיק לכת. ניגשים
לתיכון חדש, שבו דרך חיפה, וצוחקים על
כל הדפוסים, "מסכנים באמת! כבר יש פעם
בשנה חופש שלא מן המניין — אז בית-
הספר חולם פיתאום ציוני ולא משבית את
הלימודים."

בית ספר תיכון חדש הוא אחד משני בתי-
הספר בתל-אביב שלא קיימו את השביתה
במלואה. אך גם בבתי-הספר הבלתי-מושב-
תים התנהלו למעשה רק 30 אחוז מהלי-
מודים.

סיפרה דינה זכאי, תלמידת השישית בבית
ספר זה: "בסך הכל באנו היום לבית-הספר
בשביל שעתים. אבל לא נורא אם ינהיגו
סדר לימודים כזה כל השנה. אני הייתי

סוף השבוע

היו יונה שבץ ואיריס אייזנברג, תלמידות השישית, אשר
לא ידעו מה לעשות בעודף זמן החופשי. הן התלבטו שעה
ארוכה לפני הקולנוע, החליטו לבסוף לא להיכנס לטרם, המשיכו בסולן בחוצות העיר.

חברים רק מעטים מעזים לנסוע מחוץ
לעיר, בטרמפים.

"אם לא נשבות — נמער."

שה לוי מכיתה-הספר ברנר בעין-
שליך פתח-תיקוה, הגיעה העירה ויצא
לראות אותה. הוא הסתובב בעיר וסקר את
כל מה שיש לראות כאן:
"במה יש בעצם לעשות? ישנים חצי הזמן
ובחצי השני רוצים לכיף. איך? אני לא
יודע. בטח נלך לסרט."
ואז רצו כולם, לסרטים.

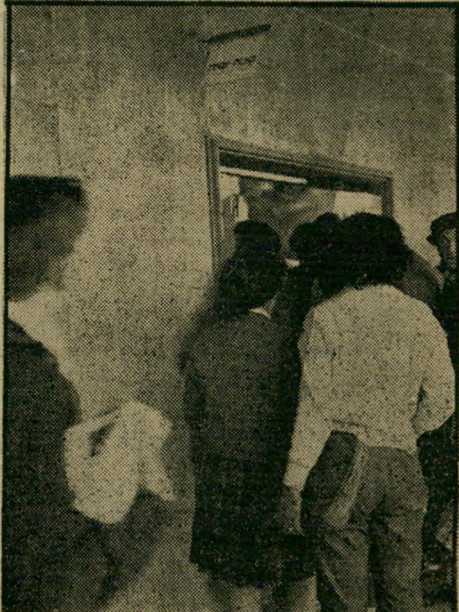
דינה זכאי ורוני פלד הלכו למיין קאמפף.
יונה שבץ לאי לייק מייק וחיים, משה
ויעקב מירושלים ילכו כנראה לחנות הקרב
ולסינבאד המלח.

היחידים שלא יהיו מרוצים הם ההורים.
"ועד ההורים המדכוי מוכן באופן עקרוני
לתמוך ברשימותיהם של המורים", הכריז
יושבראש הוועד, חיים קוסובסקי-שחרור:
"לי עצמי יש בן בשמינית. ואני עצמי,
אישית, אולי חושב שהמורים צודקים בבתי-
עזתיהם להעלאת שכרם. אבל לגבי השביתה
עצמה אני מוכרח להגיד שאנחנו רואים בכך
"לכל הפחות, חוסר רצון טוב — בכך שכללו
במיסגרת השביתה את השמיניות. כל זמן
שיש תיקוה, לא היה צריך להוציא את
התלמידים לפחות לא את השמיניות".

ההורים לא הסתפקו בהכרזות. הם הח-
ליטו להתאסף בשבוע הבא על מנת לדון
בנקיטת אמצעים לחיסול השביתה. האמצעים
שהזכירו היו כלכליים בעיקר: הפסקת שי-
עורים פרטיים אצל המורים השובתים והפ-
סקת תשלום שכר-לימוד לבתי-ספר.
המורים ראו את הסכנה שבמאבק ההו-
רים, החליטו לכנס כדי להחליף דעות.
הם עצמם התכוננו לשביתה ארוכה וממור-
שכת. סיפר בנימין מאירי, מנהל הכיתות
התיכוניות בבית-הספר הריאלי בחיפה:
"אנחנו לא ילדים ואי-אפשר לעשות מאיתנו
צחוק. ההצעות האחרונות של אשכול מעי-
דות על חוסר נכונות מוחלט להיענות
לדרישותינו. ובכן — נשבות."

"אם נהיה הנונים, כביכול, ולא נשבות —
נמלך בתפקידנו. הוראה, לגבי, זה ייעוד
ולא מיקצוע בלבד. אנחנו נאבקים על דיו-
תו של בית-הספר התיכון. הוא בא להבטיח
שהאנשים המוכשרים אומנם יגיעו אלינו
ולא יברחו להם למקומות בהם יציעו להם
סיכויים יותר מבטיחות".

על מובח נעלה זה של העתיד, הוקרבו —
לפחות זמנית והלקית — תלמידי ההווה.
האחרונים שהצטרפו על כך היו התלמידים
עצמם.

יום רגיל

של לימודים עובר על עמירה פורת, ענת קורן ושרה
לאופר, מתיכון חדש, בו לא מתקיימת השביתה במלואה.
הן מחכות לרגע בו יוכלו להצטרף לחבריהן וחברותיהן, המבלים בנעימים.

קופה יומית

באחד מבתי הקולנוע התל-
אביביים היתה נדושה בבני-
נוער שהעבירו את זמנם החופשי בביילי החביב עליהם.